

ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู
เกี่ยวกับงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 4

ว่าที่ร้อยตรี ประสงค์ สังข์ไชย

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2527

ISBN 974 - 563 - 377 - 1

011036

3 16408524

OPINIONS OF SCHOOL ADMINISTRATORS AND TEACHERS
CONCERNING EDUCATIONAL SUPERVISORY TASKS IN SECONDARY SCHOOLS
UNDER THE AUSPICES OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION
IN EDUCATIONAL REGION FOUR

Mr. Prasong Sungkachai

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Mastor of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1984

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูเกี่ยวกับงานนิเทศ
การศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
ในเขตการศึกษา 4

โดย

ว่าที่ร้อยตรี ประสงค์ สังข์ไชย

ภาควิชา

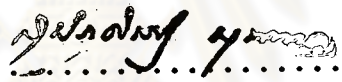
บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

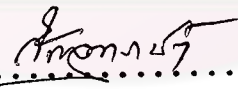
อาจารย์ ดร. นิพนธ์ ไทยพานิช

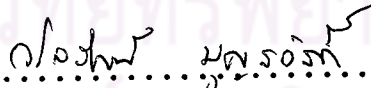

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ นუნนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สงัด อุทรานันท์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ นุญสวัสดิ์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร. นิพนธ์ ไทยพานิช)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูเกี่ยวกับงานนิเทศ
 การศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
 ในเขตการศึกษา 4

ชื่อนิสิต ว่าที่ร้อยตรี ประสงค์ สังข์ไชย

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ คร.นิพนธ์ ไทยพานิช

ภาควิชา บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2526

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 4 เกี่ยวกับงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 4 ทั้งโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก เกี่ยวกับงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 4 เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน

สมมุติฐานการวิจัย

1. ความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 4 เกี่ยวกับงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาไม่แตกต่างกัน
2. ความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 4 เกี่ยวกับงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ศึกษาไม่แตกต่างกัน

3. ความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 4 เกี่ยวกับงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาไม่แตกต่างกัน

4. ผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 275 คน และครู จำนวน 722 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 997 คน แบบสอบถามส่งไปทั้งสิ้น 997 ฉบับ ได้รับกลับคืนเป็นฉบับที่สมบูรณ์ 864 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86.6

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) แบบเกณฑ์ประมาณค่า (Rating scale) และแบบปลายเปิด (Open ended)

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จ SPSS หากทำร้อยละ (Percentage) และค่าไค - สแควร์ (Chi - square)

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 4 พบว่าผู้บริหารและครูทั้งในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็กต่างก็เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งที่การจัดงานนิเทศการศึกษาขึ้นภายในโรงเรียน ทุกลักษณะงานนิเทศ โดยมีแนวโน้มเห็นด้วยมากกว่าเห็นด้วยอย่างยิ่ง

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารกับครู ทั้งในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก พบว่าผู้บริหารและครูในโรงเรียนทุกขนาดมีความคิดเห็นเกี่ยวกับงานนิเทศการศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัย และ

เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูระหว่างโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน พบว่า
ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัย

3. ปัญหาและอุปสรรคในการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน พบว่าโรงเรียน
ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเป็นครั้งคราวไม่มีระบบแบบแผน
โรงเรียนขาดบุคลากรผู้ทำหน้าที่นิเทศที่มีความรู้ความเข้าใจและความชำนาญ ครูไม่มี
ความศรัทธาต่อผู้นิเทศและไม่เห็นความจำเป็นที่ต้องมีการนิเทศ ทำให้ขาดขวัญและกำลังใจ
เหมือนไม่ได้รับความไว้วางใจในการสอน โรงเรียนขาดการวางแผนการนิเทศและขาด
งบประมาณ

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Opinions of School Administrators and Teachers
 Concerning Educational Supervisory Tasks in
 Secondary Schools under the Auspices of the
 Department of General Education in Educational
 Region Four.

Name Mr. Prasong Sungkachai

Thesis Advisor Nibondh Thaipanich, Ph.D.

Department Educational Administration

Academic Year 1983

ABSTRACT

Purposes of the Study

1. To study the opinions of the administrators and the teachers in secondary schools under the auspices of the Department of General Education in educational supervisory tasks in secondary schools
2. To compare the opinions concerning the educational supervisory tasks of school administrators with the school teachers, classified by size of school under the auspices of the Department of General Education in Educational Region Four.
3. To study the opinions of the administrators and the teachers in secondary schools under the auspices of the Department of General Education in Educational Region Four concerning the problems and obstacles occurred in educational supervision in secondary schools.

Hypotheses of the study

1. The opinions concerning the educational supervisory tasks between the administrators and the teachers in the large size secondary schools under the auspices of the Department of General Education in Educational Region Four are not different.

2. The opinions concerning the educational supervisory tasks between the administrators and the teachers in the medium size secondary schools under the auspices of the Department of General Education in Educational Region Four are not different.

3. The opinions concerning the educational supervisory tasks between the administrators and the teachers in the small size secondary schools under the auspices of the Department of General Education in Educational Region Four are not different.

4. The opinions concerning the educational supervisory tasks among the administrators and the teachers in the three different size schools under the auspices of the Department of General Education in Educational Region Four are different.

Procedures of the study

The sample of the study is composed of 275 school administrators and 722 school teachers; thus the total number is 997.

Questionnaires, check list, rating scale and open ended were used in collecting data 997 questionnaires were mailed to the selected sample and 864 or 86% were returned.

Percentage and Chi - squares are used in data analysis.

Findings

1. It is found that most of the administrators and the teachers in all sizes of schools under the auspices of the Department of General Education in Educational Region Four "agree" and "strongly agree" with in school supervision approach. The number of those who "strongly agree" is large than the ones who "agree".
2. The opinions of school administrators and teacher from the schools of all sizes concerning supervisory tasks are not different. This finding is in accordance with research hypothesis, Nevertheless the comparison of opinions between these two groups from schools of different sizes, it is found that their opinions differ, which reject the research hypothesis.
3. With regard to problems and obstacles occurred in the schools, the followings are rated in order of seriousness of problems namely (a) in school supervision is carried out on occasional and not systematic basis (b) lack at experienced personal who could perform supervisory functions, (c) some teachers are not confident in supervisor's ability and do not agree with the necessity in school supervision, (d) teachers needs moral support and encouragement in conducting efficient instructional activities, and (e) there is no supervisory operation plan and adequate budget for carrying supervisory tasks.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี ก็ด้วยความกรุณาเป็นพิเศษจากอาจารย์ที่ปรึกษา
อาจารย์ คร.นิพนธ์ ไทยพานิช ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือแนะนำตลอดเวลาอย่างดียิ่ง
รองศาสตราจารย์ คร.สุจริต เพียรชอบ รองศาสตราจารย์ คร.สังข์ อุทรานันท์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.บุญมี เฌรยอค
อาจารย์สวัสดิ์ จงกล อาจารย์ประกาศ แสงเพชร อาจารย์เสถียร กลั่นนุรักษ์ อาจารย์
อาคม จันทสุนทร อาจารย์สว่าง ปานมัน และอาจารย์ศิริ ประกอบกิจ ได้กรุณาตรวจ
แก้ไขแบบสอบถามในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ชำนาญการ จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้
 ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ นายพิน มาทอง ศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 4 ที่ได้
จัดสรรงบประมาณส่วนหนึ่งเป็นค่าใช้จ่ายในการวิจัยครั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียนและครูได้ให้
ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยดี ตลอดจน คร.ประพนธ์
เจียรกุล คร.มิลินทร์ สำเภาเงิน อาจารย์มิตรศักดิ์ เต็มธนะศักดิ์ อาจารย์สุพัตรา
อุคมทรัพย์ อาจารย์นิวัตร นาคะเวช และคณะศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 4 ที่ช่วยให้
การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์สุมาลี สังชะไชย ที่ได้ให้
กำลังใจตลอดมา

ศูนย์วิทยบริการ
ประสงค์ สังชะไชย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ญ
รายการตารางประกอบ	ฉ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
สมมุติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
ข้อตกลงเบื้องต้น	6
คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย	6
ประโยชน์ของการวิจัย	7
วิธีดำเนินการวิจัย	8
ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิจัย	11
2. วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	13
ความหมายของการนิเทศการศึกษา	13
จุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา	15
ความจำเป็นที่ต้องมีการนิเทศการศึกษา	17
หลักการนิเทศการศึกษา	18
การนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน	20
งานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35

3.	วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล	35
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	35
	สมมุติฐานของการวิจัย	35
	ประชากร	36
	กลุ่มตัวอย่าง	36
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	37
	การสร้างแบบสอบถาม	37
	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	40
	การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย	41
4.	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
	ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	44
	ข้อมูลเกี่ยวกับงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน	48
	ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการนิเทศการศึกษาภายใน โรงเรียนมัธยมศึกษา	127
5.	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	132
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	132
	วิธีดำเนินการวิจัย	132
	สรุปผลการวิจัย	133
	อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	136
	บรรณานุกรม	148
	ภาคผนวก	153
	ภาคผนวก ก.	153
	ภาคผนวก ข.	155
	ภาคผนวก ค.	159
	ประวัติผู้เขียน	175

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. สักส่วนของคำถามในแบบสอบถาม	39
2. จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน	41
3. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	45
4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูเกี่ยวกับงานนิเทศการศึกษา ภายในโรงเรียนด้านการวางแผนการนิเทศ	49
5. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูเกี่ยวกับงานนิเทศการศึกษา ภายในโรงเรียนด้านการพัฒนาบุคลากร	56
6. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูเกี่ยวกับงานนิเทศการศึกษา ภายในโรงเรียนด้านการพัฒนาหลักสูตร	70
7. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูเกี่ยวกับงานนิเทศการศึกษา ภายในโรงเรียนด้านการจัดการเรียนการสอน	79
8. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูเกี่ยวกับงานนิเทศการศึกษา ภายในโรงเรียนด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและวัสดุอุปกรณ์ ...	90
9. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูเกี่ยวกับงานนิเทศการศึกษา ภายในโรงเรียนด้านการบริการพิเศษอื่น ๆ	101
10. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูเกี่ยวกับงานนิเทศการศึกษา ภายในโรงเรียนด้านเกี่ยวกับชุมชน	112
11. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูเกี่ยวกับงานนิเทศการศึกษา ภายในโรงเรียนด้านการประเมินผล	119
12. รายละเอียดเกี่ยวกับการปฏิบัติการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน ตามความเห็นของผู้บริหารและครู	127
13. จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียน	156